

Case #1

77 ปี

ม.6

เดิมเป็นทหาร

มีอาการมา

1 ปี

ความจำเปลี่ยนไป

พบแพทย์ครั้งแรก

มิย 57

มีอาการมา

1 ปี

วางของแล้วลืม/ จะไปหยิบของแล้วลืม

ต้องเดินวนไปมาหลายรอบถึงนึกออก

พูดซ้ำ ถ้ามซ้ำ

เรียกชื่อสิ่งของไม่ถูกเป็นบางครั้ง

จำหน้าคนใกล้ชิดได้แต่นึกชื่อไม่ค่อยออก

ลืมปิดน้ำ/ ไฟ/ แก๊ส

บางที่ตั้งหม้อทิ้งไว้จนไหม้

ออกไปนอกบ้านคนเดียวแล้วกลับไม่ถูก

IADL ใช้งาน
ADL ปกติ

Underlying disease:
HT, BPH,
Neuropathic bladder

TVD
s/p CABG
10 ปีก่อน

คำถาม

ท่านนึกถึงภาวะใดมากที่สุด

Major Neurocognitive
disorder (Major NCD)

Mild NCD

Normal

Video

MMSE

MMSE (23/6/57)

18/30

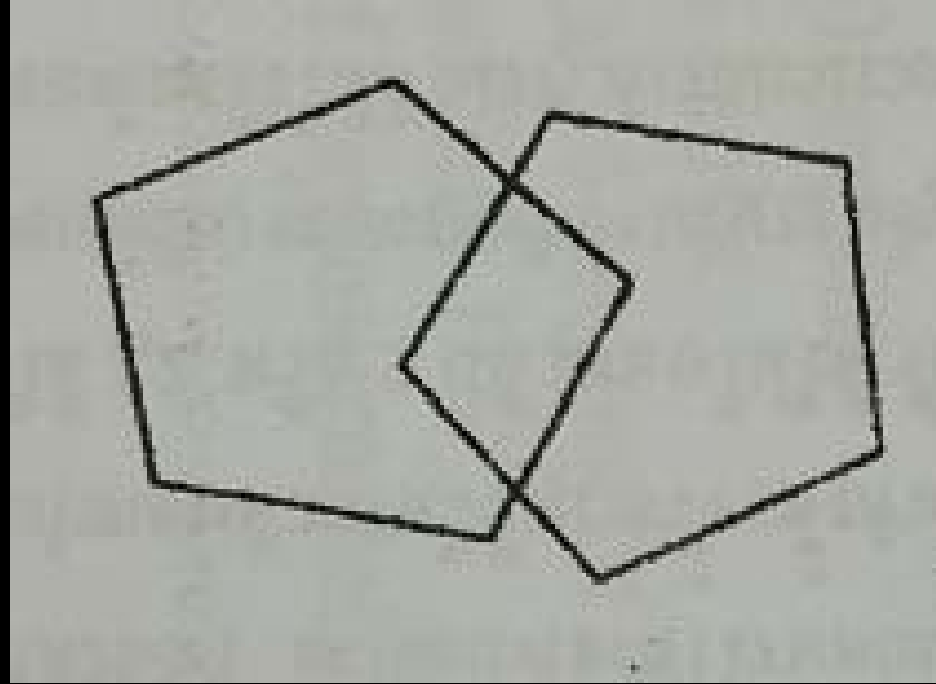
Orientation for time 3/5 (ทำวันที่, ฤดู ไม่ได้)
for place 4/5 (ทำเขตไม่ได้)

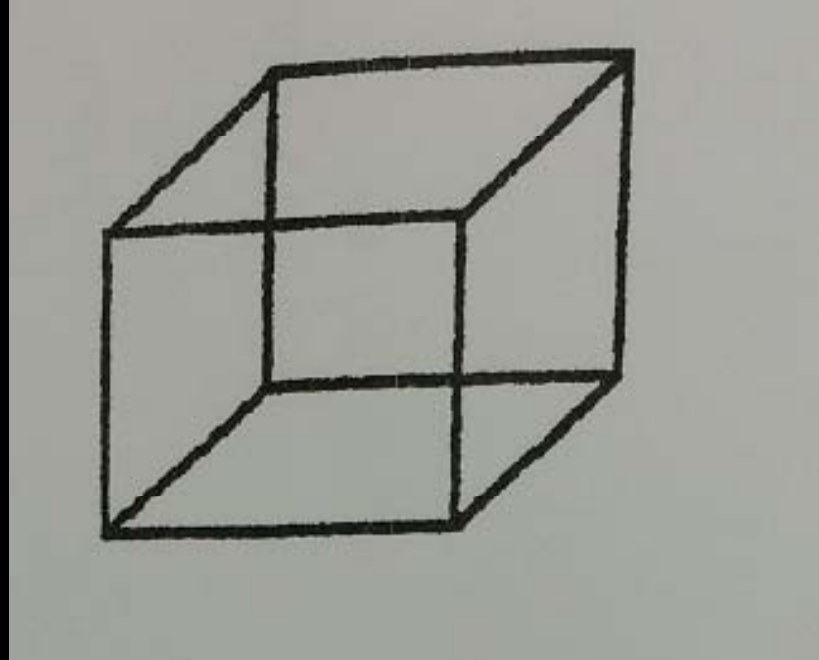
Recall 0/3

Repetition 0/1

Written command 0/1

Attention/Calculation 1/5

11.10

คำถาม

ท่านนึกถึงภาวะใดมากที่สุด

NCD due to Alzheimer's disease

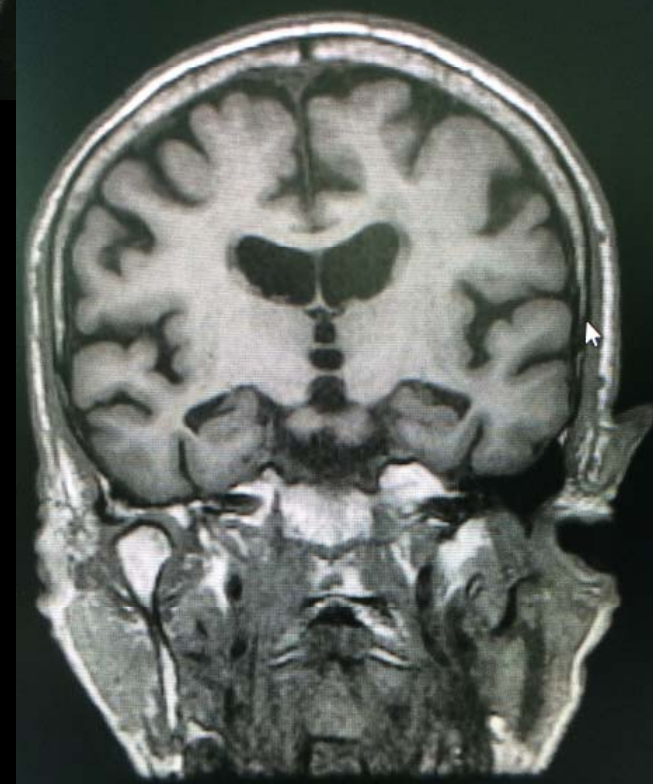
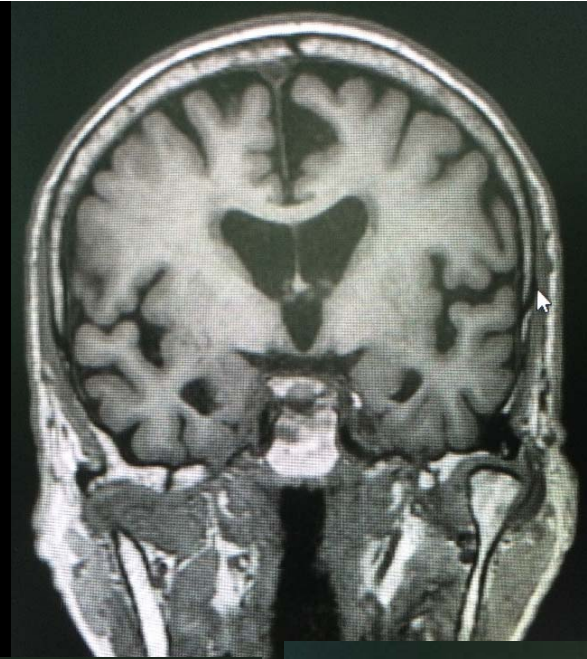

Vascular NCD

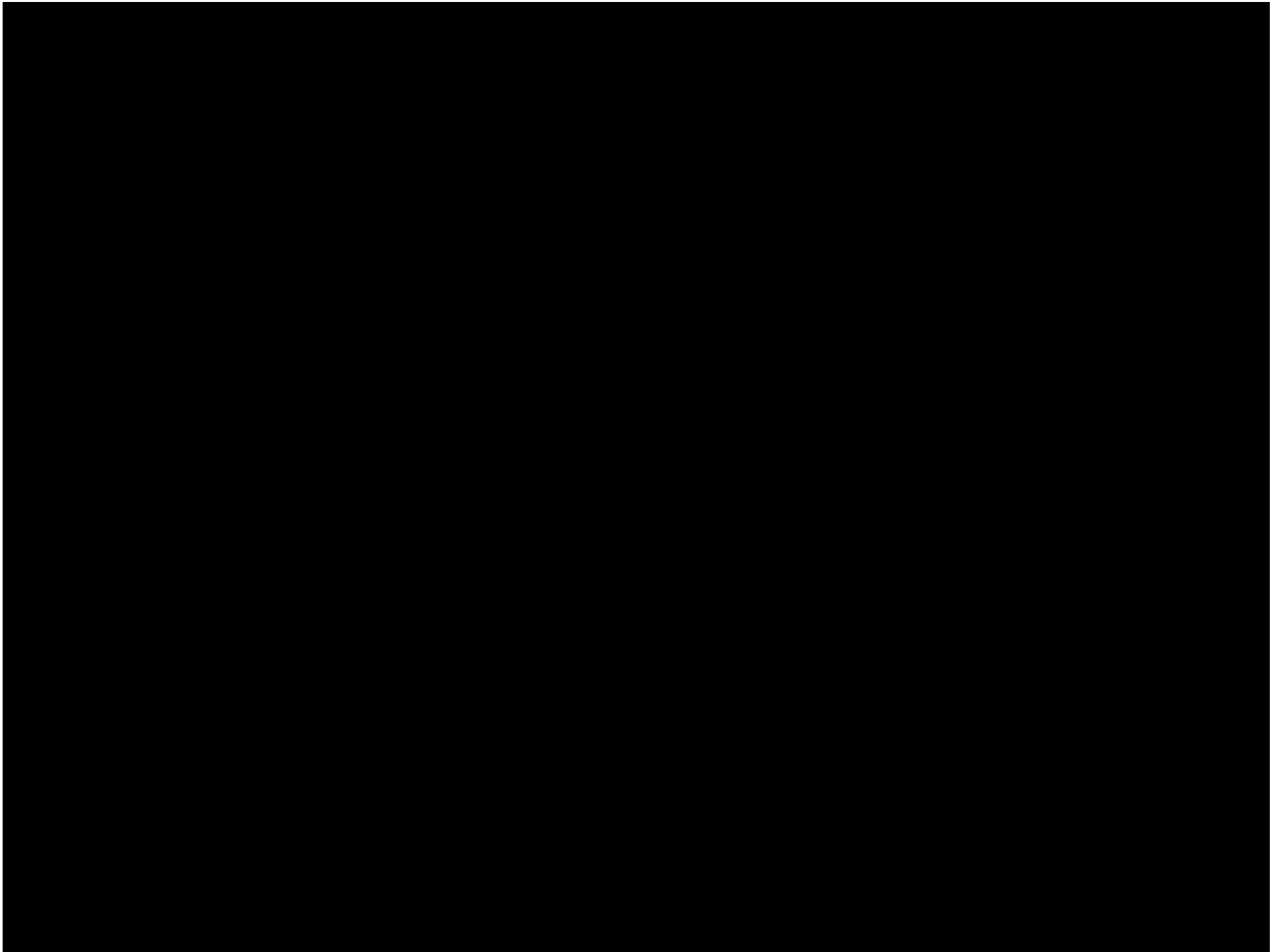
Frontotemporal NCD

MRI

MRI (5/7/57)

- Mild diffuse brain volume loss, appropriate with age
- Moderate degree of small vessel disease
- Decreased height of bilateral hippocampi with thinning of entorhinal cortices and atrophic change of mamillary bodies

Case #2

63 ปี

ป.4

เดิมเป็นช่างทำผม

ไม่เคยตรวจเลือดมาก่อน

มีอาการมา

2-3 ปี

พบแพทย์ครั้งแรก

ญาติมาปรึกษา ว่า
ผู้ป่วยเปลี่ยนไป

ผู้ป่วยไม่รู้สึกรู้สึกว่าเปลี่ยน

ธ.ค.56

มีอาการมา

2-3 ปี

เวลาคนอื่นพูด เหมือนไม่ตั้งใจฟัง

ชอบมองฟ้า เครื่องบิน พระอาทิตย์

บางครั้งขณะข้ามถนน ก็มองพระอาทิตย์

เห็นใครรับประทานอะไรก็อยากรับประทานบ้าง

โดยเฉพาะอาหารหวาน น้ำหนักขึ้น 10+ กก. ในช่วง 2-3 ปีนี้

ปัสสาวะบ่อยขึ้น ช่วงกลางวันทุก 15 นาที

นอนหลับมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงกลางวัน

มีอาการมา

2-3 ปี

ไม่ทำงานบ้านเหมือนเคย

หยุดทำงาน เนื่องจากมีปัญหาเหนื่อยง่าย

วางของแล้วลืม/ จะไปหยิบของแล้วลืม

ใช้เวลานานถึงนึกออก

พูดซ้ำ ถ้ามซ้ำ

จำหน้าคนได้ แต่นึกชื่อไม่ออก

ยังจำคนใกล้ชิดได้

ยังนึกชื่อ/ เรียกสิ่งของได้ถูก

Function

ช่วงแรกยังดูแล ADL ด้วยตนเองได้ตามปกติ

การดูแลตัวเองเริ่มเปลี่ยน

IADL ต้องมีคนดูแล

ADL โดยรวมช้าลง

ไม่สะอาด

บางทีบอกญาติว่าอาบน้ำแล้ว
ทั้งที่ยังไม่ได้อาบน้ำ

2-3 ปี

เวลา

MMSE

MMSE (ชค. 56)

21/30

Orientation for time 3/5 (ตอบวันที่,ปี ไม่ได้)
for place 4/5 (ตอบเขตไม่ได้)

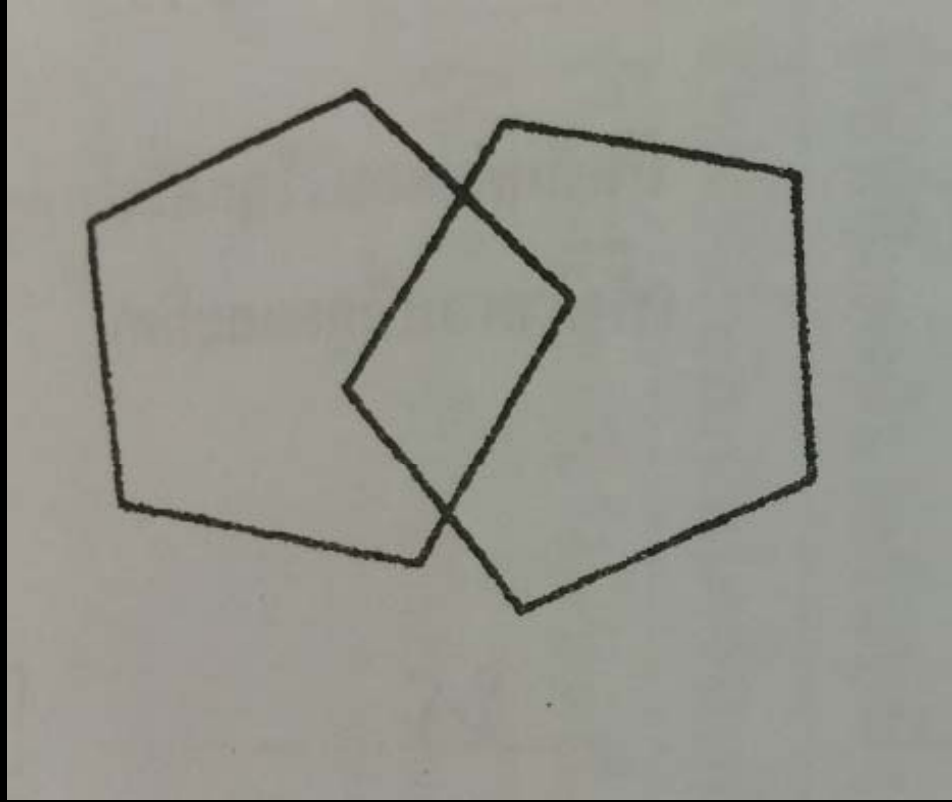
Attention/calculation 3/5,

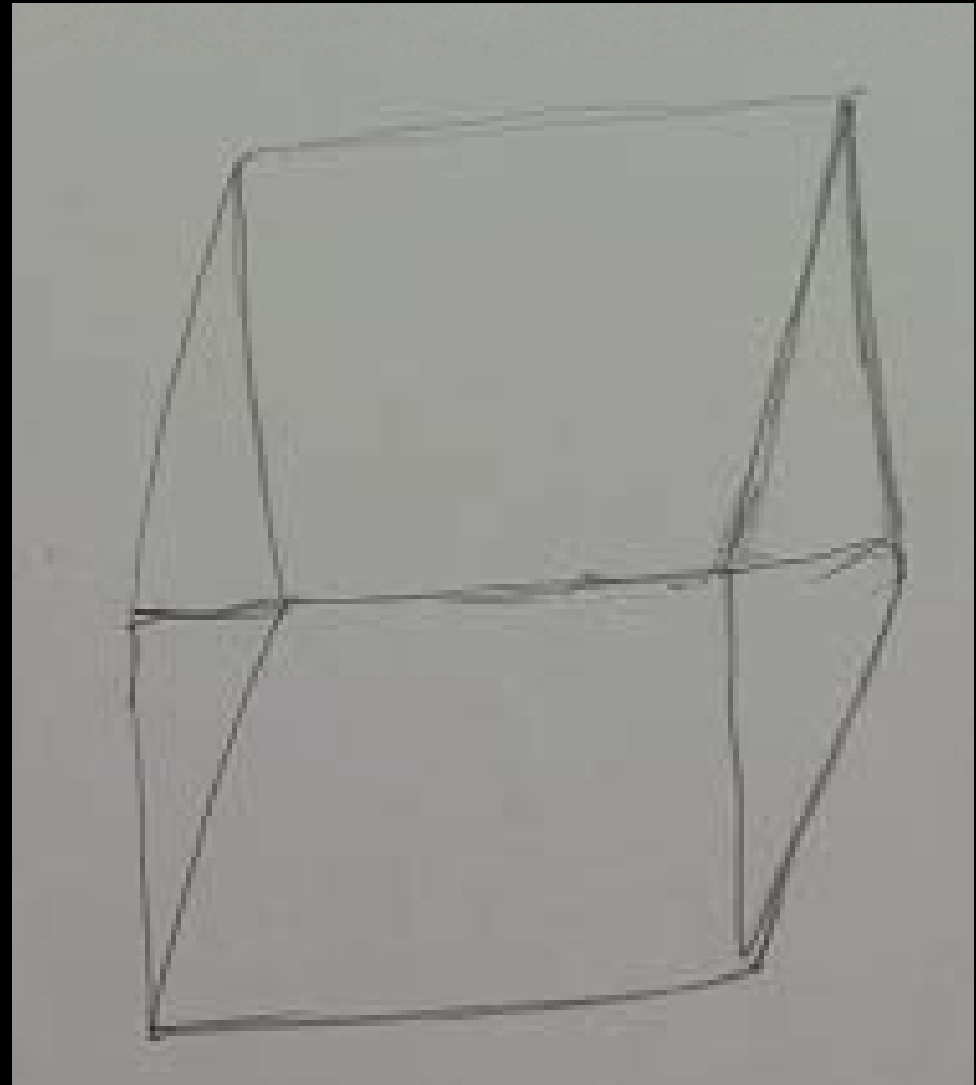
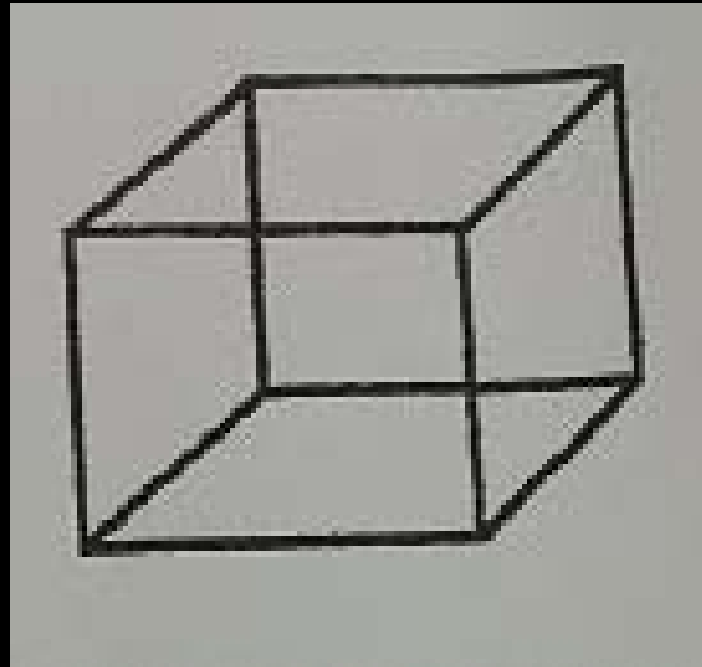
Recall 2/3,

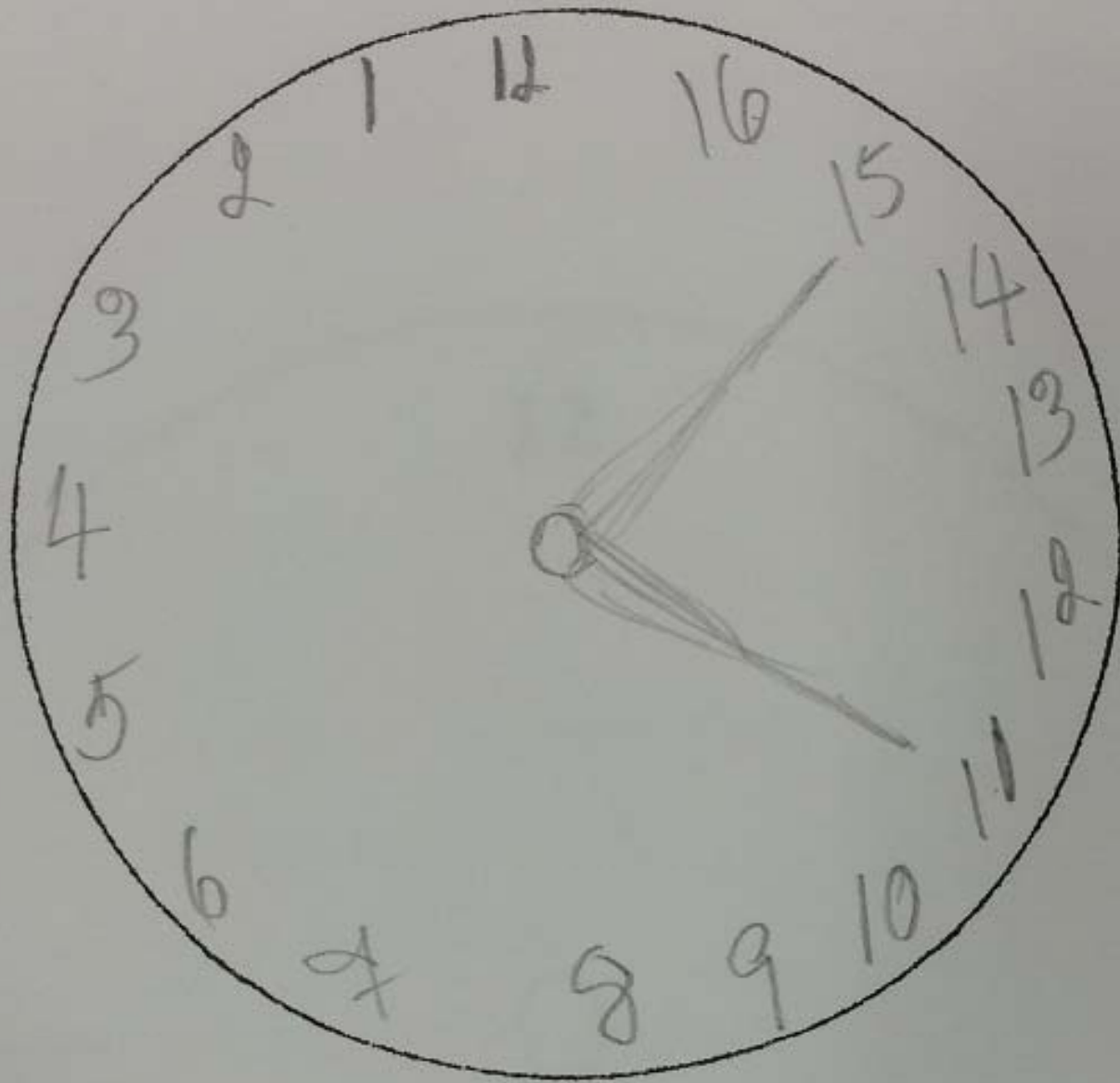
Repetition 0/1,

Writing 0/1,

Visuoconstruction 0/1

Video

คำถาม

ท่านนึกถึงภาวะใดมากที่สุด

NCD due to Alzheimer's disease

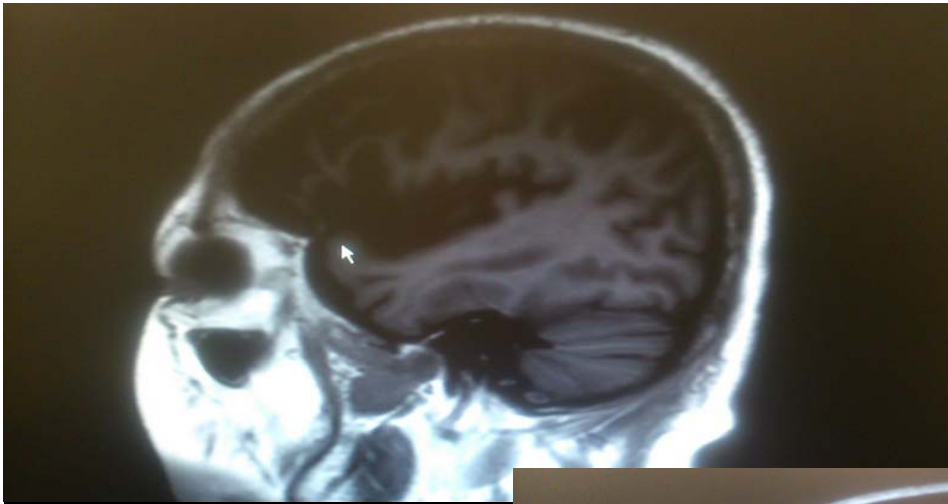

Vascular NCD

Frontotemporal NCD

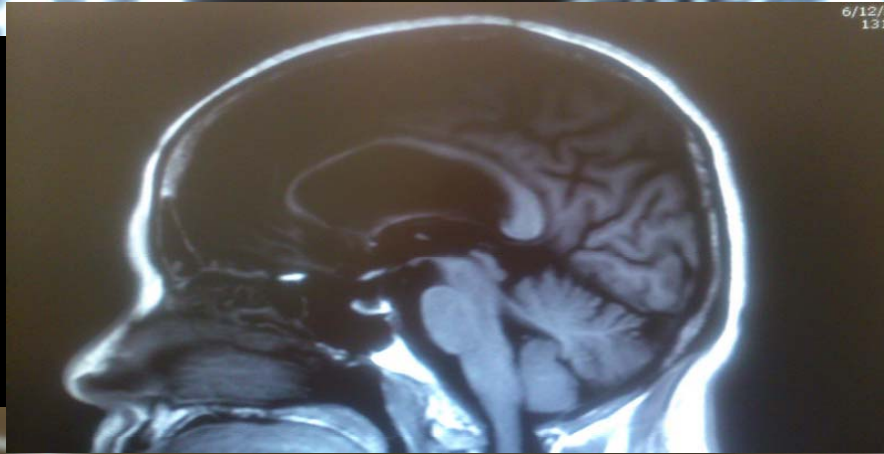
MRI

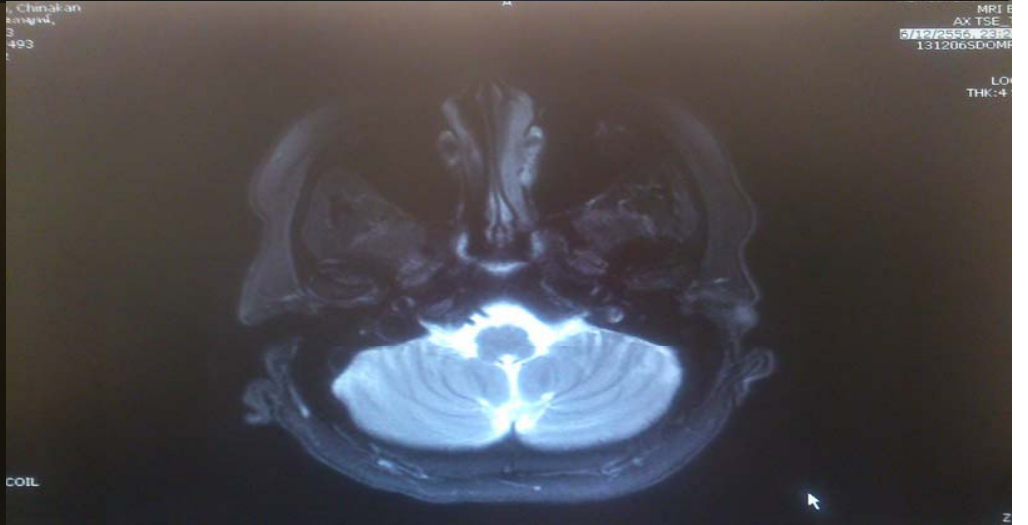
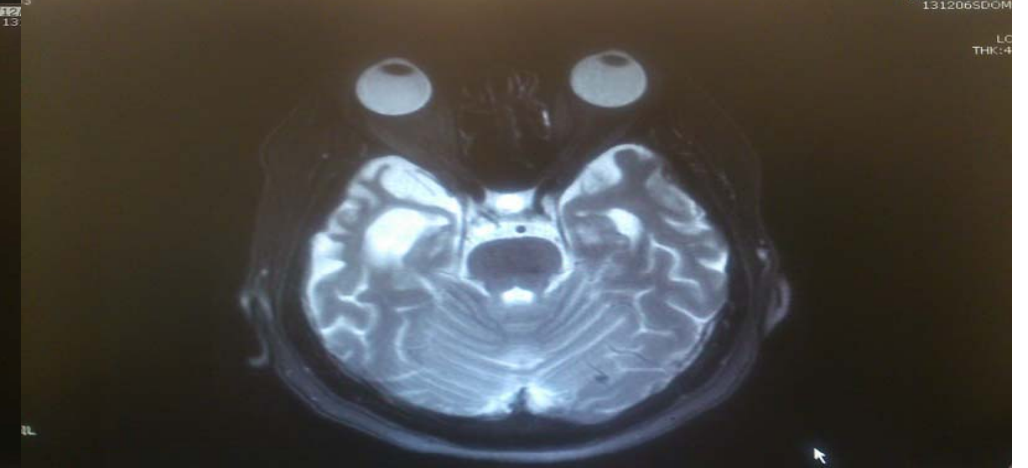
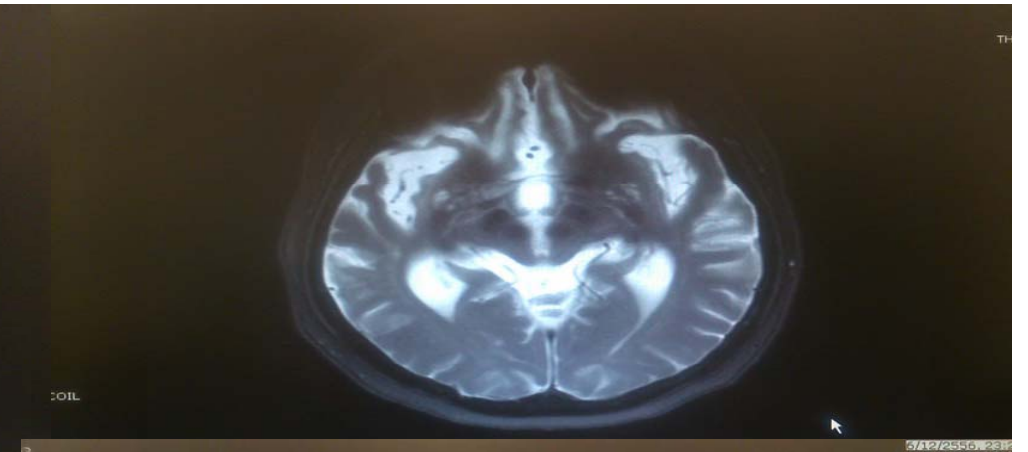
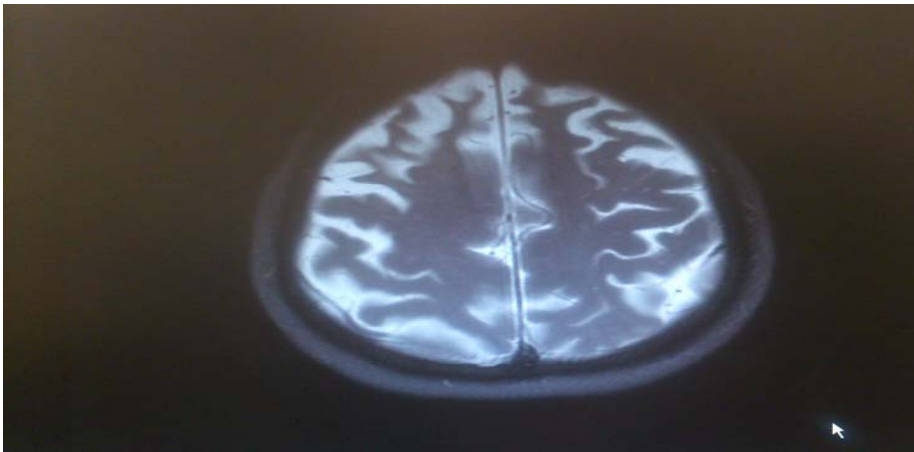

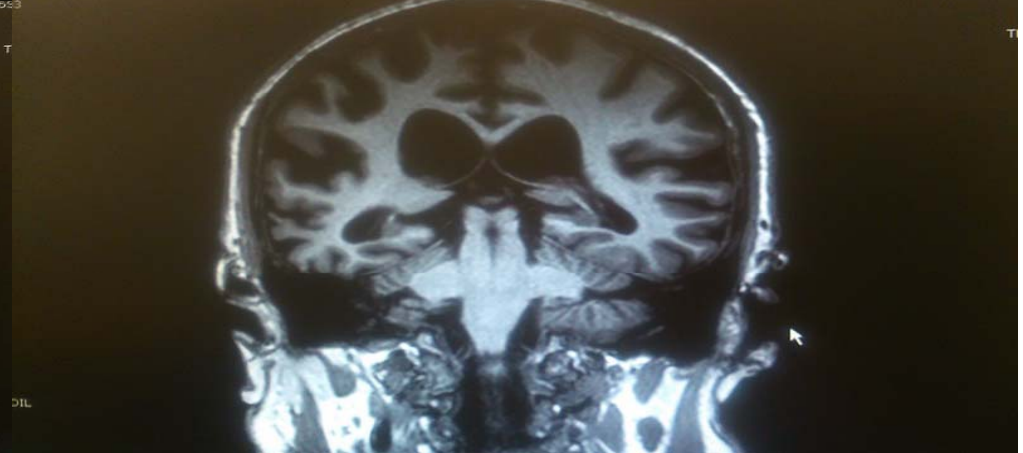
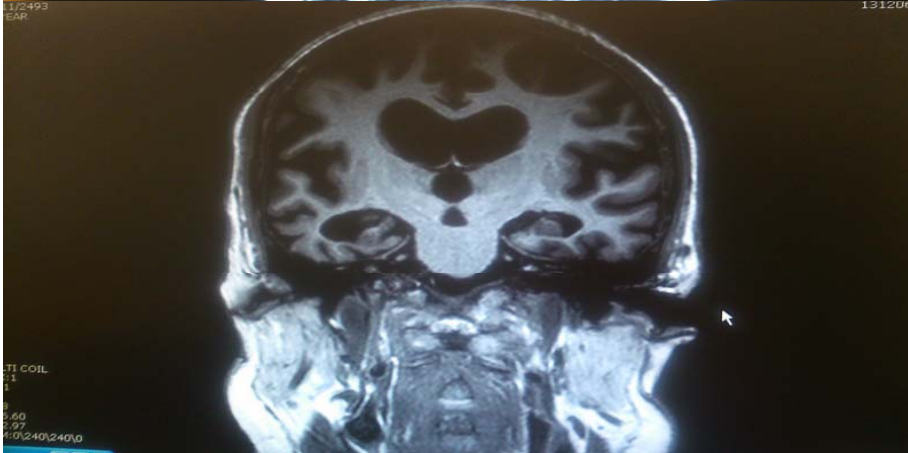
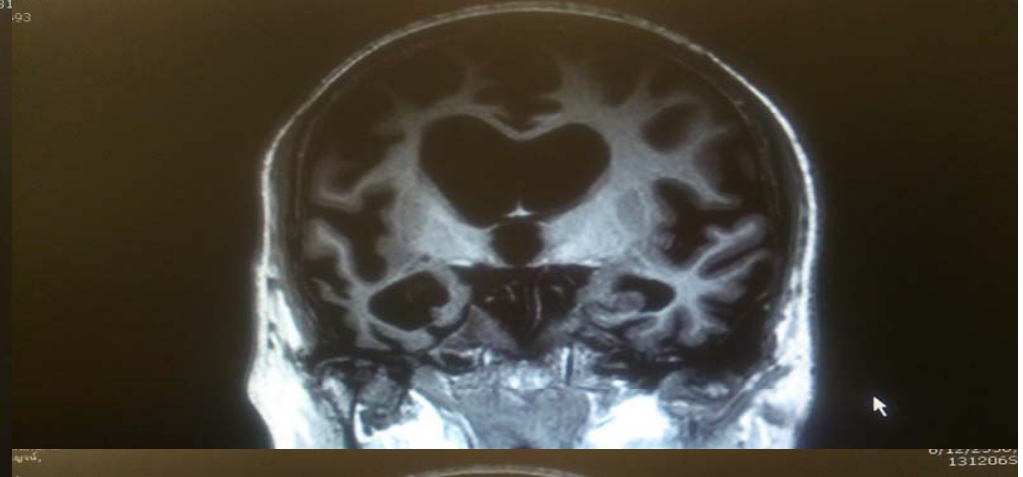
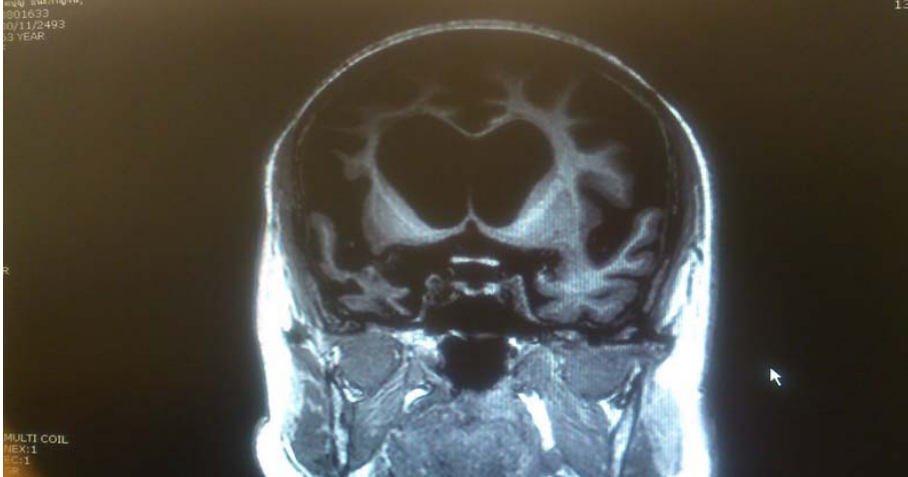
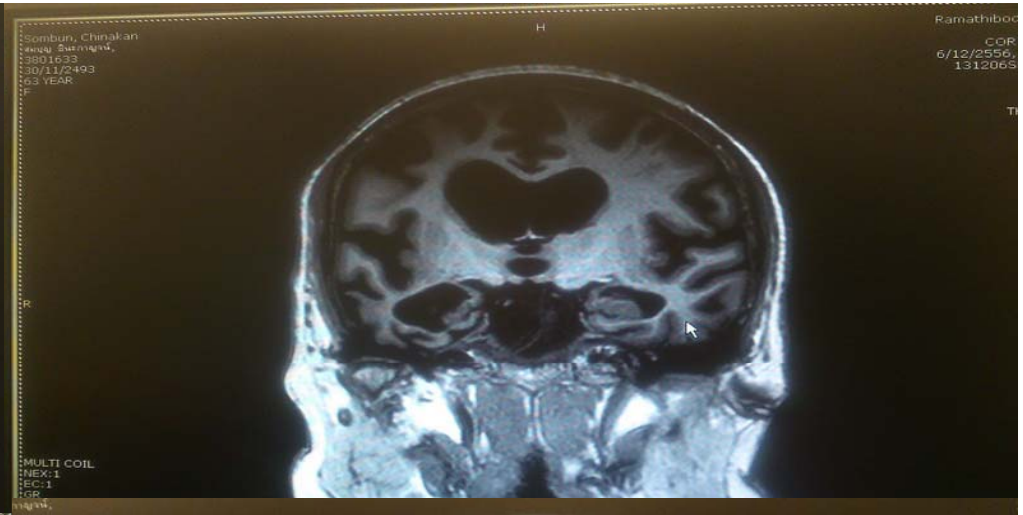
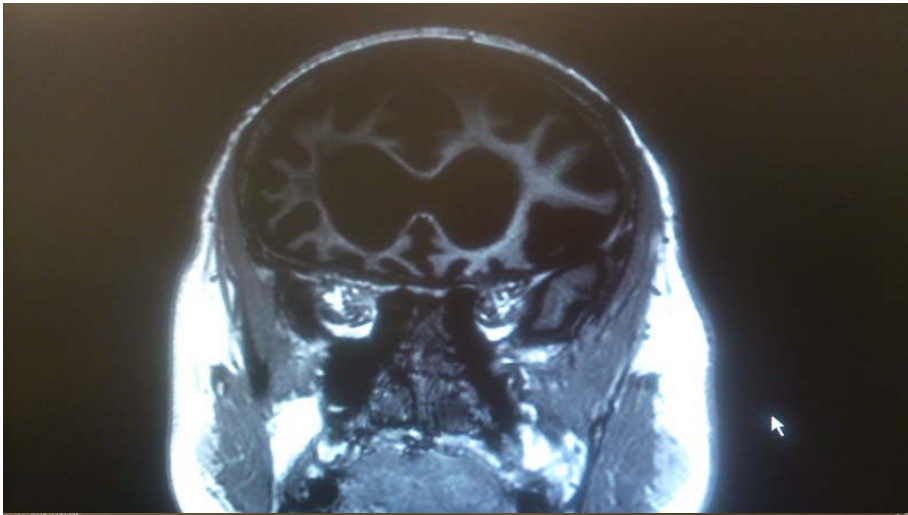
Lt.

Rt.

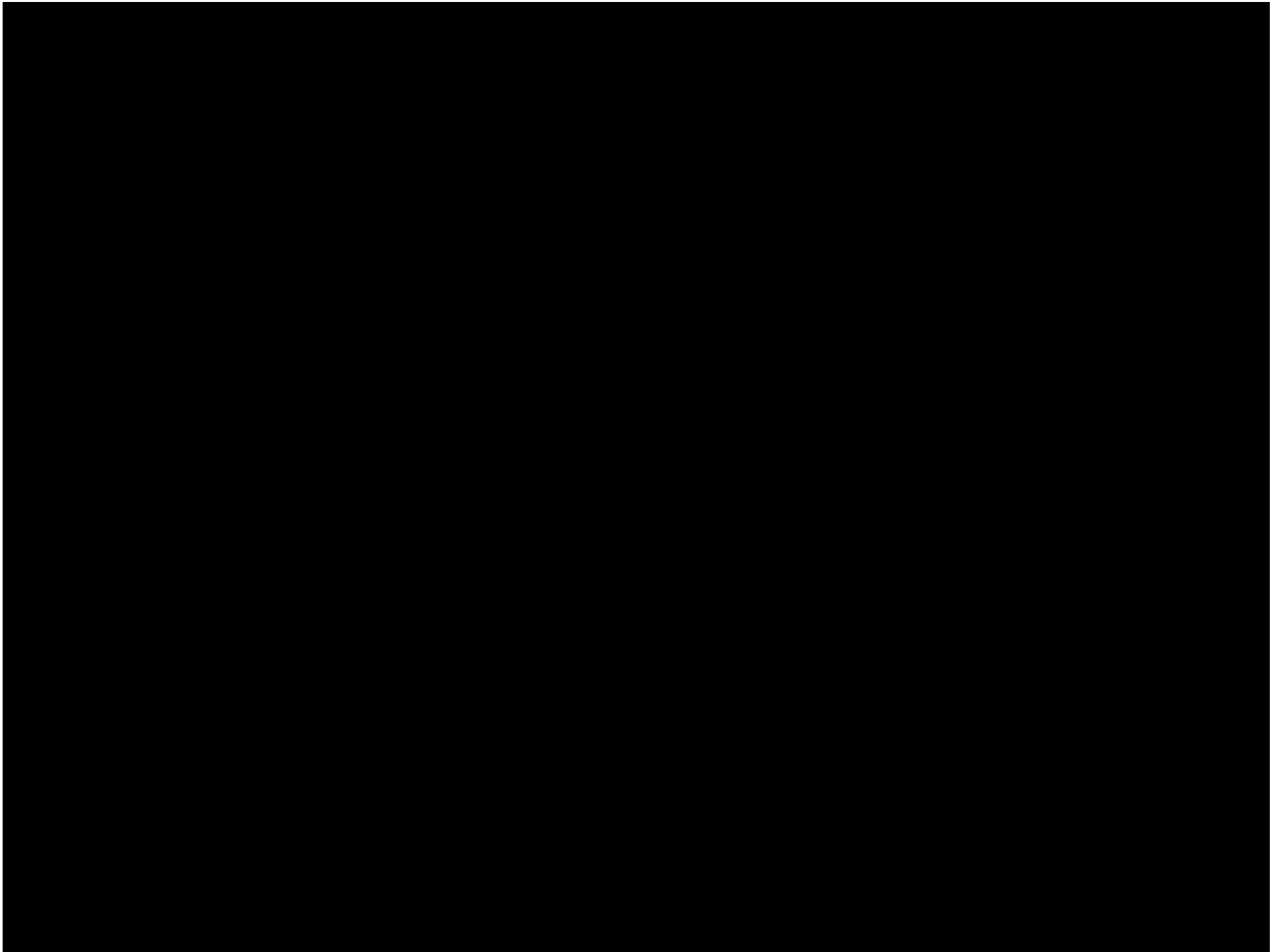

MRI (Fig. 56)

- Severe bilateral, asymmetrical anterior temporal, medial temporal, frontal lobes, and caudate nuclei atrophy
- Gliotic change involving white matter of bilateral frontal and anterior temporal lobes, and genu of corpus callosum

Case #3

82 ปี

อนุปริญาญา

เดิมเป็น

ผู้ช่วยพยาบาล

OK

ตื่นกลางดึก

ดีขึ้น

อาการวังงวมดีขึ้น

ดีขึ้น

Mianserin (10mg) 1-2 x hs

Mianserin (30mg) 1 x hs

บางวันหลับ
ดีขึ้น
Lorazepam 1x insomnia

กลางคืนตื่นบ่อย
ดีขึ้น
กลางวันหลับเยอะ

Trazodone

Rivastigmine (1.5mg) 1x2

Galantamine PR (8mg) 1x1

Alprazolam (0.25mg) 1x2

ลดแล้วกระ
(50mg) 1/2 x hs

Alprazolam (0.25mg) 1x3

Mementine (10mg) 1/2 → 1x1

Minor depression

AD

Escitalopram (10mg) 1/2 xhs

Donepezil (5mg) 1/2 x1 → (10mg) 1x1

Risperidone (0.5mg) 1x1

Donepezil (5mg) 1/2 x1

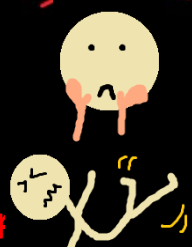
ปรับยา
หลายตัว

Donepezil (5mg) 1/2 x1

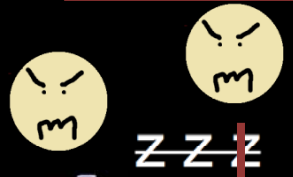
O2

Stressor

กระสับกระส่าย
อยู่หนึ่งไม่ได้

ความจำ
แย่มาก

ห้องผูก
หายใจไม่ออก

ฟื้นคืน

ความจำ
แย่มาก
พูดเรื่องเก่าๆ

43

49

50

51

52

53

54

55

56

- เริ่มรักษาปี 2543
- นอนไม่หลับ เบื่อ จิตใจเศร้าหมอง 1 เดือน ปฏิเสธเรื่องรบกวนจิตใจชัดเจน
- **Imp. Minor depression**
- **Rx mianserin (10) 1-2 tab hs**
- อ นอนหลับได้ อารมณ์ดีขึ้น รับยามาเรื่อยๆ

- ปี 2549
- ล้มหงายท้อง ขณะเดินไปเข้าห้องน้ำ ศีรษะกระแทกพื้น หมดสติ 15 นาที ตื่นมา จำเหตุการณ์ได้ จากนั้นกังวลว่าจะล้มอีก อยู่คนเดียวไม่ได้ นอนหลับยาก ตื่นบ่อย หงุดหงิดง่ายขึ้น บางครั้งมีอาการเหนื่อยหายใจขัด ไปขอ O2 ที่รพ.
- ตรวจ **recall memory 0/3**
- **Neuropsychological test memory impaired** เข้าได้กับ AD

- ตรวจ MRI brain : Mild degree small vessel disease
Mild bilateral Temporal lobe atrophy, 6 mo. Interval follow up is advised to confirm AD
- เพิ่มขนาด mianserin เป็น 30 mg และเพิ่มยา rivastigmine (1.5) 1 tab bid แต่มีอาการตื่นกลางดึก
- ต้นปี 2550 เปลี่ยนยาเป็น galantamine PR (8) 1 tab od + mianserin ขนาดเดิม
- ปลายปี 2550 หงุดหงิดง่ายมากขึ้น หลังจากมีอาการเวียนศีรษะบ่อย ๆ เพิ่มยา escitalopram (10) ½ tab hs
- ต้นปี 2551 ยังมีอาการหงุดหงิด หลับไม่สนิท หยุดยา galantamine และ escitalopram อาการดีขึ้น ได้แต่ยา lorazepam 1 tab prn for insomnia อาการดีขึ้น นอนหลับเองได้บางวัน
- กลางปี 2551 มีอาการกระสับกระส่าย อยู่นิ่งไม่ค่อยได้ หงุดหงิดง่าย เพิ่มยา alprazolam (0.25) 1tab bid อาการดีขึ้น
- กลางปี 2552 ความจำเริ่มแย่งลงกว่าเดิม donepezil (5) 0.5 tab od ไม่มีผลข้างเคียง -> (10) 1 tab od
- ตรวจ MRI กลางปี 2553 mild degree small vessel disease and mild bilateral Temporal lobe atrophy

- ต้นปี 2554 หงุดหงิดมากขึ้น เพิ่ม **alprazolam 1 tab tid** และเพิ่ม **risperidol (0.5) 1 tab od** อาการดีขึ้น แต่ 2 เดือนต่อมามีอาการร่งวง เบลอ ๆ หยุด **risperidol** แล้วดีขึ้น แต่ยังง่วง ลด **alprazolam** แล้ว กระวนกระวาย จึงลด **donepezil (5) 1.5 tab od**
- กลางปี 2554 อาการร่งวงซึ่มดีขึ้น ลด **denepesil (5) 1 tab od**
- ต้นปี 2555 มีท้องผูก หายใจไม่ออก หยุดยา **mianserin** แต่ไม่หลับจึงเพิ่ม **trazodone (50) 0.5 tab hs** อาการดีขึ้น – กลางวันหลับเยอะ กลางคืนตื่นบ่อย (อ. ให้ญาติพาไปโดนแสงตอนเช้า)
- ปลายปี 2555 เริ่มมีผื่นคัน รักษาปรับยาหลายตัว
- ต้นปี 2556 ความจำแย่งลง จำคนดูแลที่ดูแลมา 1 เดือนไม่ได้ จำหลานไม่ได้ หลังจากนั้นก็มองไม่ยอมนอน ตาขวาง พูดบ่น ถ้ามตอบไม่ตรงคำถามบางครั้ง
- ตรวจ **MRI brain mild to moderate degree of small vessel disease, mild to moderate reduction of the hippocampus. AD is possible**

- กลางปี 2556 เพิ่ม **donepezil (5) 1.5 mg od**
- ปลายปี 2556 หงุดหงิดมากขึ้น จะออกจากบ้านทุกวัน ปิดบ้านเอา มีดแทงมุ้งลวด หยุดยา **donepezil** แล้วดีขึ้น ปรับพฤติกรรม พา ออกนอกบ้านช่วง บ่าย ๆ
- ปลายปี 2556 พุดเรื่องเก่า ๆ เพิ่มยา **mementine (10) 1/2 -> 1 tab od** ร่วมกับ **trazodone** และ **alprazolam**
- ระหว่างนี้ยังมีอาการคันอยู่ตลอด ญาติพอปรับพฤติกรรมได้ คงยา เดิมจนถึงปัจจุบัน
- ต้นปี 2558 มีจ้ำตามตัวมากขึ้น จึงหยุดยา **aspirin** หลังจากนั้น อาการจ้ำตามตัวดีขึ้น ผื่นคันน้อยลง

Video

คำถาม

1. ท่านคิดว่า

อาการใดบ้าง ที่เป็น BPSD

2. ท่านจะให้การดูแลอย่างไร